

L'estabilització i la contenció de l'acció de les corporacions locals a l'àmbit cultural

Published by [Joan Amenós Álamo](#) [1] on 05/11/2014 - 13:21 | Last modification: 01/10/2020 - 13:46

1.- L'acció cultural de les administracions públiques és com l'electricitat: funciona i opera però, potser en gran part per la meua ignorància, se'm fa molt difícil definir-la. Tenint en compte que estem davant d'un escrit d'apertura d'un debat, no em perdré per llargs viaranys teòrics i em limitaré a respondre a una qüestió elemental: quin és el marc global que ha establert per a la cultura la recent reforma –de l'any 2013- de la Llei estatal Reguladora de les Bases del Règim Local (LRBRL)?

2.-El resplendor metàl·lic dels ordinadors i dels edificis de discreta estètica de la Unió Europea va il·luminar la previsió del Memorandum of Understanding pactat entre el Govern espanyol i les institucions comunitàries, segons la qual s'aprovaria una reforma de la legislació local amb el següent objectiu: “delimitar les competències municipals, evitar duplicitats i suprimir estructures redundants, així com racionalitzar el Govern local.”

3.-Sobre aquestes premisses, la LRBRL instaurà un criteri de contenció i estabilització que, lògicament, també recau sobre l'acció cultural de les entitats locals. Dic això basant-me en les següents regles:

3.1.-Es manté el servei mínim obligatori de la biblioteca pública als municipis superiors a 5000 habitants (art. 26.1.b)LRBRL).

3.2.-Es manté igualment la competència pròpia –en el marc del que prevegi la Llei sectorial estatal o autonòmica- en matèria de “protecció i gestió del patrimoni històric” (art. 25.2 a) LRBRL).

3.3.-Es fa un petit ajustament a la competència pròpia –també en el marc de la legislació sectorial- d’ “activitats o instal·lacions culturals”, que ara passa a ser de “promoció cultural i equipaments culturals”.

3.4.-Desapareix l'acció cultural complementària d'altres administracions en matèria cultural, que anteriorment recollia l'art. 28 LRBRL (ara derogat). Aquest precepte havia estat interpretat generosament per la doctrina i, a més, la legislació catalana s'hi referia al·ludint –de forma en alguns aspectes reiterativa- a “la cultura” i, també, als “arxius, les biblioteques, els museus, els conservatoris de música i els centres de belles arts” (art. 71.1 de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya).

És cert, però, que el Decret-Llei manté l'activitat complementària ja desenvolupada –aplicant un principi de conservació del servei públic preexistent- i que, teòricament, aquesta opció podria reaparèixer a través del sinuós camí de l'art. 7.4 de la LRBRL (informe previ de l'Administració competent per raó de la matèria i de l'Administració que tingui atribuïda la tutela financera sobre l'ens local).

4.-En conclusió, per tant, algú podria dir –i en part tindria raó- que “tot queda igual”. Però algunes coses han canviat després de la reforma legal. Dic això basant-me en els següents paràmetres:

4.1.-Estricta regulació de l'equilibri pressupostari, que subjecta de forma constrictiva l'Administració.

4.2.-La liquidació definitiva del somni de que, amb el pas del temps, les Administracions Locals anirien ampliant les seves competències gràcies a la seva natural proximitat i al principi de subsidiarietat desenvolupat a la Unió Europea i concretat a la “Carta Europea de l'Autonomia Local”.

5.-De tota manera, potser seria possible escapar en alguns casos d'aquests límits a través de tres mecanismes:

5.1.-Utilitzant l'acció cultural com a element complementari o secundari d'altres polítiques públiques que es consideren més rellevants (urbanisme i millora del marc físic de la ciutat, dinamització econòmica, integració social, etc.).

5.2.-Mantenint i millorant les tradicionals fórmules de cooperació interadministrativa en aquest àmbit (convenis de col·laboració, consorcis, plans i programes conjunts, etc.).

5.3.-Tenint en compte que el legislador estatal parla d’ “equipaments culturals” –les instal·lacions- però –sorprenentment per a un legislador teòricament restrictiu- també es refereix la “promoció cultural”.

Espero que aquesta concreció dels factors limitadors i de les possibles fugides pugui encetar el debat.

Barcelona, 2 de novembre del 2014.

[Joan](#) [Amenós](#) [Álamo](#) [2]

és professor titular de Dret Administratiu a la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha exercit com a lletrat de l'Ajuntament de Barcelona i de la Corporació Metropolitana de Barcelona. En l'àmbit universitari, ha treballat especialment la innovació docent i la connexió de l'ensenyament amb la realitat professional. L'any 2004, va exercir com a vicedegà d'estudiants de la Facultat de Dret. Actualment, combina les seves tasques universitàries amb la realització d'estudis jurídics per a diverses entitats. Entre elles, destaquen l'Ajuntament de Sabadell i el Grup parlamentari socialdemòcrata del "Consell General" o Parlament d'Andorra.

Categories: Debat 2014

Categories: Interacció: debats

Categories: Article

Tags: polítiques públiques

Tags: administració local

Tags: governança

Tags: institucions culturals

Tags: legislació

Tags: #debat14

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/11/05/lestabilitzacio-contencio-de-laccio-de-les-corporacions-locales-lambit-cultural>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/amenosaj>

[2] <http://blogs.uab.cat/actualitatjuridicaamenos/lequip/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5421>